

může podniknouti všechny kroky, k nimž náleží zajisté i odstranění jámy a přeložení jí na místo jiné.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

### D ů v o d y:

V souzené rozepři nejde o přirozený odtok vody. Jak již odvolací soud k tomu poukázal, byla až do roku 1902 jiná situace a jáma, o kterou jde, nevytvořila se napotom sama, nýbrž byla za doby vlastnictví žalovaného v bezprostřední blízkosti u hraničního plotu uměle vykopána, z této jámy prosakuje voda znečištěná hnojůvkou do dvora žalobkyně, v němž se při tom drolí a vymílá půda; zjištěno dále, že žalovaný sám před několika roky prošťárával tuto jámu, by její obsah tekla na dvůr žalobkyně. Správně dovodil dovolací soud, že za těchto okolností jde o přímou immisi, která, dějíc se bez zvláštního právního důvodu (smlouvy, vydržení a pod.), jest podle § 364 druhý odstavec obč. zák. za všech okolností nepřípustná, aniž přichází v úvahu, zda obtěžování sousedního pozemku přesahuje míru podle místních poměrů obvyklou a stěžuje podstatně užívání v místě obvyklé. Není tedy žalobkyně povinna, by trpěla tyto zásahy do svého vlastnictví. Jde ještě o otázku pasivního oprávnění dovolatelova, zda žalobkyně může se domáhati nápravy na žalovaném, který jest nyní jen uživatelem nemovitosti, z níž se tyto protiprávní zásahy dějí. Ale i tu odvolací soud dovodil správně, že za okolností tohoto případu, odvolacím soudem podrobně uvedených, lze žalobu na ochranu proti těmto zásahům řídit na žalovaného, třebaž jest nyní již jen uživatelem. Podotýká se, že správnost tohoto názoru jest i v právní nauce uznávána (srov. Dr. Klang, »Bemerkungen zu den sachenrechtlichen Bestimmungen der Zivilnovelle«, strana 33). Není tedy námitka nedostatku pasivního oprávnění odůvodněna. Dovatel uvádí, že prý, srovná-li louži se zemí, bude majetek jeho dcery zaplaven. Ale dovolatel přehlíží, že odpomoc je i jinak možná, na př. přeložením jámy od plotu, nač odvolací soud jakož i odpůrkyně dovolatelova v dovolací odpovědi poukazují. Dovatel též marně poukazuje k tomu, že by jen vlastnice mohla učiniti účelná opatření, přehlížeje, že vlastnice sama, byvši vyzvána k odstranění jámy, řekla, by se to se žalovaným skoncovalo, že ona do toho nic nemá; ostatně ani dovolatel sám nepoužil dobrodiní §§ 22 a 23 c. ř. s., a nač odvolací soud správně poukazuje, nedal nikdy najevo, že jámu na původním místě podržuje v jejím jméně.

### Čís. 9023.

#### Pojišťovací smlouva.

Ustanovovaly-li pojišťovací podmínky, že jsou z pojištění vyloučeny škody na autu, způsobené řidičem, nemajícím úředního povolení k jízdě, míní se tím nedostatek vůdčího listu, nikoliv vysvědčení o řidičské

**zkoušce. Pouhá skutečnost, že řidič složil řidičskou zkoušku, neopravňovala majitele automobilu k domněnce, že má také vůdčí list.**

(Rozh. ze dne 13. června 1929, Rv I 1425/28.)

Žalobce pojistil u žalované pojišťovny auto proti všelikému poškození. Auto utrpělo poškození, žalobce je dal opravit a domáhal se na pojišťovně náhrady nákladu na opravu. Žalovaná pojišťovna namítla najmě, že řidič v době poškození auta neměl vůdčího listu. *P r o c e s n í s o u d* p r v é s t o l i c e žalobu zamítl. *D ů v o d y*: Podle § 3 bod d) podmínek jest z pojištění vyjmuta škoda, která byla způsobena řidičem nemajícím úřední vůdčí list, pokud pojištěnec o nedostatku vůdčího listu věděl nebo věděti musel. Žalobce doznal, že v čas nehody řidič vůdčího listu ve smyslu § 25 nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. neměl, že řidič žalobci při přijetí do služeb sdělil, že má vůdčí list a že žalobce neměl pochyby o správnosti tohoto údaje. Pojišťovací smlouva jest dvoustrannou smlouvou, na straně žalovaného obchodem podle čl. 271 třetí odstavec obch. zák., na straně žalobce obchodem podle čl. 274 obch. zák. Podle čl. 282 obch. zák. byl žalobce žalované zavázán k péči řádného obchodníka, byl tedy také zavázán, by se vyvaroval všeho, čím by porušil všeobecné podmínky. Kdyby žalobce byl jednal s opatrností po rozumu § 1297 obč. zák., kdyby nebyl bez dalšího věřil šoferovi, nýbrž vyžádal si od něho předložení vůdčího listu, nebyl by porušil podmínku § 3 bod d) všeob. pojišťovacích podmínek a byl by musil přiměti šoféra k předložení vůdčího listu. Žalovaná tedy právem namítá, že žalobce o nedostatku vůdčího listu věděl nebo věděti musil, jinými slovy, že mu bez obtíží bylo možno, o tom se dozvědět, má-li šofér vůdčí list. Když opomněl této opatrnosti, lze mu právem vytýkati, že zanedbal péči řádného obchodníka a že o nedostatku vůdčího listu musil věděti. Žalobce sám připouští, že mu šofér předložil vysvědčení o zkoušce a při tom ujišťoval, že má také vůdčí list. Bylo samozřejmým, by žalobce vyžadoval od řidiče předložení vůdčího listu právě tak jako žádal předložení vysvědčení o zkoušce. An žalobce tak neučinil, jednal proti podmínkám § 3 d) a žalovaná není povinna k náhradě škody. *O d v o l a c í s o u d* napadený rozsudek potvrdil.

*N e j v y š š í s o u d* nevyhověl dovolání.

*D ů v o d y*:

V otázce právního posouzení nelze především přisvědčiti dovolateli, že je prý nesprávným výklad ustanovení § 3 bod d) všeobecných podmínek pro pojištění silostrojů, podle kterého jsou z pojištění vyloučeny škody, způsobené řidičem, nemajícím úředního povolení k jízdě, pokud pojištěný o tomto nedostatku věděl nebo musil věděti. Vylučují-li všeobecné podmínky pojišťovací tímto ustanovením z pojištění škody, způsobené řidičem, nemajícím úředního povolení k jízdě, rozhoduje jedině nedostatek vůdčího listu, a není tím míněno vysvědčení o řidičské

zkoušce, které podle řečeného ustanovení nenahrazuje vůdčí list. Proto nepostačuje, že se dovolatel spokojil s předložením vysvědčení o úspěšné řídičské zkoušce a s řídičovým prohlášením, že mu na základě této zkoušky byl vydán vůdčí list, a nelze schváliti právní názor dovolatelův, že by mu mohla býti vytknuta nedbalost jenom tehdy, kdyby byl věděl, že u řídiče jsou skutečnosti, pro které by mu úřad vůdčí list odepřel vydati, čemuž však nebylo tak, poněvadž mu úřad vydal vůdčí list bez námítky ihned, jakmile dovolatel zjistil, že si řídič dosud nevyžádal vůdčí list. Pokud se dovolatel snaží dovoditi, že při vynaložení obvyklé pozornosti (§ 1297 obč. zák.) nemusil věděti, že řídič nemá vůdčí list, sluší uvést, že skutečnost, že řídič vykonal řídičskou zkoušku a že se mu o ní vykázal vysvědčením, neopravňovala ho k domněnce, že má i vůdčí list, když podle § 22 min. nařízení ze dne 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák. vydání úředního vůdčího listu je vázáno na volné uvážení úřadu, jenž vydání vůdčího listu může odepřiti, jsou-li tu skutečnosti, ospravedlňující úsudek, že žadatel jest k vedení silostroje nezpůsobilý, na př. pro tělesné vady, sklon k opilosti, těžké delikty proti tělesné bezpečnosti nebo vlastnictví. K tomu přistupuje, že se mohl dovolatel, jenž se řídičem častěji jezdil, stejně snadno, jako se přesvědčil, že má úřední vysvědčení o řídičské zkoušce, přesvědčiti, zda má také vůdčí list, což měl učiniti tím spíše, an věděl o ustanovení § 3 odstavce d) všeob. podmínek pojišťovacích. Dovolatelův poukaz k zákonu proti nekalé soutěži ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n. a v něm obsaženému výkladu slov »musil věděti«, musí zůstat nepovšimnut, neboť jde v této rozepři o výklad smluvního ustanovení.

### Čís. 9024.

**Obchodní pomocníci (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.).  
Kinooperatér není obchodním pomocníkem.**

(Rozh. ze dne 13. června 1929, Rv I 1440/28.)

Žaloba, již se domáhal kinooperatér na majiteli kina zaplacení na základě zákona o obchodních pomocnících, byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta. O d v o l a c í s o u d uvedl v otázce, o niž tu jde, v d ů v o d e c h: Správné jest, že se na žalobce nevztahuje zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák. proto, že biografy jsou podniky zábavné, na které se podle čl. V. odst. o) cís. pat. ze dne 20. prosince 1859, čís. 227 ř. zák. předpisy živnostenského řádu nevztahují, jak také vyslovil nejvyšší správní soud. Na žalobce nevztahuje se však zákon o obchodních pomocnících i proto, že nekonal ani služby kupecké, ani jiné vyšší služby ve smyslu § 2 první odstavec cit. zák., neboť podmínky pro způsobilost, býti kinooperatérem, stanovené § 11 nařízení min. vnitra ze dne 18. září 1912, čís. 191 ř. zák. jsou takové, že služba kinooperatéra jak předběžným vzděláním a vyžadovanou prací, tak i svou povahou nemůže býti řaděna mezi služby vyššího řádu, právě tak, jako